

PROF. DR.
ABUZER KENDİGELEN
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ
TİCARET HUKUKU ANABİLİM DALI
ÖĞRETİM ÜYESİ

MAKALELERİM

CİLT II: 2001-2017

[GENİŞLETİLMİŞ İKİNCİ BASI]

İSTANBUL 2018

onikilevha
YAYIN VE DOKÜMAN YÖNETİMİ VE PİYASALARI

İÇİNDEKİLER

➤ İkinci Basıya Önsöz	VII
➤ (Birinci Basıya) Önsöz	IX
➤ İçindekiler	XI
➤ Kısaltmalar Cetveli	XXV

MAKALE 21

İPTAL DAVASI AÇMA HAKKI VE PAY SAHİPLİĞİ SIFATININ CÜZ'İ HALEFİYET (PAYLARIN DEVRİ) SONUCU DEĞİŞMESİ

*(Prof. Dr. Hayri Domanıç'e 80. Yaş Günü Armağanı,
İstanbul 2001, Cilt I, s. 307-331)*

	1-24
I. Sorunun Takdimi	1
II. Doktrindeki Görüşler ve Yargıtay'ın Soruna Yaklaşımı	5
1. Doktrindeki görüşler	5
2. Yargıtay'ın yaklaşımı	8
III. Değerlendirme ve Kanaatimiz	12
1. Paylarını tamamen devreden bir pay sahibinin iptal davası açma hakkının veya açtığı bir iptal davasının akıbeti sorunu	13
2. Devralan yeni pay sahibinin mevcut bir iptal davasına devam etme ya da yeni bir iptal davası açma hakkının bulunup bulunmadığı sorunu	15
IV. Sonuç	24

MAKALE 22

TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCULUĞU SİGORTASI GENEL ŞARTLARI

–SOMUT BİR ÖNERİ–

*(Prof. Dr. Hayri Domanıç'e 80. Yaş Günü Armağanı,
İstanbul 2001, Cilt I, s. 555-574 – Prof. Dr. Hüseyin Ülgen
ve Yard. Doç. Dr. Emine Yazıcıoğlu ile birlikte)*

	25-40
I. Ön Açıklama	25
II. Öneri	26

MAKALE 23

KARAYOLU İLE ULUSLARARASI EŞYA TAŞIMA SÖZLEŞMESİNE İLİŞKİN ANTLAŞMA (CMR)

–RESMÎ ÇEVİRİYE İLİŞKİN SORUNLAR VE
BİR SERBEST ÇEVİRİ DENEMESİ–

*(Prof. Dr. Ömer Teoman’a 55. Yaş Günü Armağanı,
İstanbul 2002, Cilt I, s. 495-525 – Araş. Gör. Alihan Aydın ile birlikte)*

	41-70
I. Genel Olarak	41
II. CMR’nin Çevirisi	44

MAKALE 24

KARAYOLU TAŞIMA KANUNU TASARISI HAKKINDA DÜŞÜNCELER

*(Prof. Dr. Ömer Teoman’a 55. Yaş Günü Armağanı,
İstanbul 2002, Cilt I, s. 795-804 – Prof. Dr. Hüseyin Ülgen
ve Doç. Dr. Arslan Kaya ile birlikte)*

	71-80
I. Giriş	71
II. “Karayolu Taşıma Kanunu Tasarısı” Hakkında Genel Tespitlerimiz	73
III. “Karayolu Taşıma Kanunu Tasarısı” Hakkında Özel Tespit ve Değerlendirmelerimiz	76

MAKALE 25

LİMİTED ŞİRKET PAYLARININ HACZİ

*(Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi,
Yıl 1, S. 1, Prof. Dr. Kemal Oğuzman’a Armağan, İstanbul 2002, s. 409-417)*

	81-91
I. Genel Olarak	81
II. Türk Hukukundaki Düzenleme	83
III. Yabancı Hukuklardaki Düzenleme	87
1. İsviçre Hukukundaki Düzenleme	87
2. Alman Hukukundaki Düzenleme	88
IV. Sonuç ve Öneri	89

MAKALE 26

AVUKATLIK MESLEĞİNİN BİRLİKTE İCRASI – AVUKATLIK LİMİTED ŞİRKETİ–

ALMANYA’DA AVUKATLIK LİMİTED ŞİRKETİNİ
CAİZ GÖREN BİR EYALET YÜKSEK MAHKEMESİ KARARININ
UYGULAMAYA VE YENİ YASAL DÜZENLEMeye ETKİSİ

*(Atatürk Üniversitesi Erzincaan Hukuk Fakültesi Dergisi,
C. VII, S. 1-2, Erzincaan 2003, s. 315-340 – Dr. iur. Fatih Doğan ile birlikte)*

	93-122
I. Genel Olarak	93
II. Avukatların da Meslekî Hizmetlerinin İcrası Amacına Yönelik Olarak Limited Şirket Kurabileceklerine Dair Bayern Eyalet Yüksek Mahkemesinin 24 Aralık 1994 Tarihli Kararı	99
III. Kararın Ardından Yapılan Değerlendirmeler, Gelişmeler ve Yeni Yasal Düzenleme	112
IV. Avukatlık Limited Şirketine İlişkin Öngörülen Hükümler	117

MAKALE 27

TELİF HAKLARI AÇISINDAN İNTERNETTE VERİ PAYLAŞIMI (PEER-TO-PEER FILE SHARING)

*(İnternet ve Hukuk, Derleyen: Yeşim Atamer,
İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları,
İstanbul 2003, s. 495-541 – Dr. iur. Savaş Bozbel ile birlikte)*

I.	Giriş	123
II.	Kullanıcılar Arası Veri Paylaşımı	126
	1. Gelişim Süreci	126
	2. Veri Paylaşım Programlarının İşleyiş Tarzı	129
III.	Veri Paylaşımı Alanındaki Örnek Uyuşmazlıklar	133
	1. ABD (Napster davası)	133
	2. Hollanda (KazaA davası)	136
IV.	Veri Paylaşımına Yönelik Kullanıcı Davranışlarının FSEK Hükümleri Kapsamında Değerlendirilmesi	137
	1. Genel Olarak	137
	2. Mali Haklar Açısından	142
	a) Çoğaltma hakkı	143
	b) Yayma hakkı	145
	c) Temsil hakkı	148
	d) Umuma iletim hakkı	150
	3. Kişisel Kullanım Amacına Dayalı Çoğaltma İmkânı Açısından	152
V.	Veri Paylaşım Sisteminde Sorumluluk	156
	1. Genel Olarak	156
	2. Veri Paylaşım Programlarını Dağıtanların Sorumluluğu	157
	3. İnternet Servis Sağlayıcılarının Sorumluluğu	160
	a) 2000/31 sayılı AB Yönergesinde öngörülen sorumluluk ilkeleri kapsamında değerlendirme	160
	b) Türk hukuku açısından değerlendirme	162
	4. FSEK 72/1-b.4 kapsamında cezaî sorumluluk açısından özel değerlendirme	165
VI.	Sonuç	168

MAKALE 28

ANONİM ORTAKLIKTA İMTİYAZLI PAYLARA İLİŞKİN DEĞİŞİKLİK ÖNERİLERİ

(Prof. Dr. Fahiman Tekil'e Armağan,
Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayını,
İstanbul 2003, s. 321-333)

I. Genel Olarak	171
II. Değerlendirme	173
III. Sonuç	178
IV. Somut Madde Önerileri	179

MAKALE 29

ANONİM ŞİRKETLERDE ÇIPLAK PAYLARIN HACZİ

–İİK 94 HÜKMÜNDE YAPILAN DEĞİŞİKLİĞE
İLİŞKİN HUKUKÎ DEĞERLENDİRME–

(İÜHFM 2004, C. LXII, S. 1-2, s. 381-402)

187-206

I. Sorunun Takdimi	187
II. Yeni Yasal Düzenleme	192
III. Değerlendirme	193

MAKALE 30

**İMAR BANKASI OLAYINDA DEVLETİN
HAZİNE BONOSU VE DEVLET TAHVİLLERİNDEN
KAYNAKLANAN SORUMLULUĞU**

(Güncel Hukuk, Sayı 3, Mart, 2004, s. 46-48)

207-213

MAKALE 31

**BİRİKİMLİ OY TEBLİĞİNDE YAPILAN
DEĞİŞİKLİK ÜZERİNE DÜŞÜNCELER**

(İÜHFM 2004, C. LXII, S. 1-2, s. 403-433)

215-242

I. Şirket Organlarında Temsil ve Birikimli Oy	215
II. Yapılan Değişiklik ile Benimsenen İlkeler	221
1. Zorunlu birikimli oy yöntemine tâbi tutulan anonim ortaklıklar	221

2. Zorunlu birikimli oy yöntemine ilişkin esaslar 227

MAKALE 32

TÜRK TİCARET KANUNU TASARISI İLE ÇEK HUKUKUNDA “SESSİZ SEDASIZ” YAPILMAK İSTENEN DEĞİŞİKLİKLER

(*Hukukî Perspektifler Dergisi, Mayıs 2006, S. 6, s. 74-79*)

243-255

MAKALE 33

ÇAĞRIDA BULUNMA YÜKÜMLÜLÜĞÜNÜN İHLÂLİNDE AKTİF HUSUMET EHLİYETİ

(*Doç. Dr. Mehmet Somer'in Anısına Armağan,
Hukuk Araştırmaları Dergisi Armağan Özel Sayısı,
C. 12, S. 1-3 (2004-2006), İstanbul 2006, s. 193-198*)

257-264

I. Genel Olarak	257
II. Sorunun Ortaya Konulması	258
III. Değerlendirme	258
IV. Sonuç	263

MAKALE 34

ÇAĞRIDA BULUNMA YÜKÜMLÜLÜĞÜNÜN İHLÂLİNİN HUKUKÎ SONUCU (YAPTIRIMI)

(*Hukukî Perspektifler Dergisi, Eylül 2006, S. 8, s. 177-185*)

265-279

I. Sorunun Takdimi	265
II. İnceleme ve Değerlendirme	265
III. Sonuç ve Öneri	278

MAKALE 35

**ÇEK KANUNU TASARISI TASLAĞININ
HUKUKÎ AÇIDAN DEĞERLENDİRİLMESİ**

*(Prof. Dr. Ergon Çetingil ve Prof. Dr. Rayegân Kender'e
50. Birlikte Çalışma Yılı Armağanı, İstanbul 2007, s. 820-827)*

	281-301
I. Giriş	281
II. Genel Olarak	283
III. Maddeler Hakkında	286

MAKALE 36

**MÜRACAAT HAKKININ KAYBEDEN ÇEK
HAMİLİNİN BAŞVURABİLECEĞİ HUKUKÎ YOLLAR**

(Prof. Dr. Hüseyin Ülgen'e Armağan, İstanbul 2007, s. 727-740)

	303-317
I. Genel Olarak	303
II. Sebepsiz Zenginleşme Davası	304
III. Hamilin Temel İlişkiye Dayanabilmesi	311
IV. Karşılığın Devri	315

MAKALE 37

**ÇEKTE ÖDEME YASAĞI (TK 711/III)
–SORUN VE ÇÖZÜM ÖNERİSİ–**

(Referans Gazetesi, 10.02.2009)

319-322

MAKALE 38

KURUCU İNTİFA SENETLERİNİN İTFASI

(Prof. Dr. Hüseyin Hatemi'ye Armağan, İstanbul 2009, s. 1063-1076)

323-336

I. Sorunun Ortaya Konulması	323
II. Değerlendirme	325
III. Sonuç	336

MAKALE 39

TÜRK TİCARET KANUNU TASARISINDA İNTİFA SENETLERİ

(*Batider Haziran 2009, C. XXV, S. 2, s. 57-82*)

337-354

MAKALE 40

TÜRK TİCARET KANUNU TASARISININ ÇEKE İLİŞKİN HÜKÜMLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

(*Batider Eylül 2009, C. XXV, S. 3, s. 27-66*)

355-400

I. Türk Ticaret Kanunu Tasarısı	355
1. Genel Olarak	355
2. Tasarının Çeke İlişkin Hükümlerinin Geçirdiği Süreç	357
a) Ön-Tasarı	357
b) Son-Tasarı	358
c) Adalet Komisyonunun kabul ettiği nihaî metin	359
3. Tasarımlara Yönelik Doktrinel Faaliyetler	361
II. Genel Değerlendirme	363
III. Maddelere Yönelik Özel Değerlendirme	377
IV. Yapılması İhmal Edilen Değişiklikler	394
V. Sonuç	399

MAKALE 41

ZORUNLU ÇAĞRIYA İLİŞKİN SON GELİŞMELER

(*Prof. Dr. Rona Serozan'a Armağan, İstanbul 2010, s. 673-714*)

401-442

I.	Genel Olarak	401
II.	Türk Hukukundaki Düzenleme ve Uygulama	403
III.	Son Tebliğin Değerlendirilmesi	408
	1. Genel Olarak	408
	2. İlkesel Nitelikteki (Temel) Hükümler	410
	a) Zorunlu çağrı kapsamına giren ortaklıklar	410
	b) Çağrıda bulunma yükümlülüğünün doğması:	
	Yönetim kontrolünün elde edilmesi	412
	aa) Yönetim kontrolünün doğrudan elde edilmesi	413
	bb) Yönetim kontrolünün dolaylı olarak elde edilmesi	419
	cc) Yönetim kontrolünün elde edilmesinde araçlar/yöntemler	421
	c) Çağrıda bulunma yükümlülüğünün doğmadığı hâller	423
	d) Çağrıda bulunma yükümlülüğünden muafiyet	429
	3. Uygulamaya Yönelik Hükümler	435
IV.	Sonuç	439

MAKALE 42

TÜRK MEVZUATINDA
BİLİM ETİĞİ İHLÂLLERİ

(*Bilim Etiği, İstanbul Üniversitesi Yayını,
İstanbul 2011, s. 43-55 – Araş. Gör. M. Halil Çonkar ile birlikte*)

		443-454
I.	Genel Olarak	443
II.	İntihal Dışındaki Bilim Etiği İhlâlleri	444
	1. Yükseköğretim Kurumları Yönetici, Öğretim Elemanı ve Memurları Disiplin Yönetmeliği	444
	a) Çeşitli hükümler (m. 5, 6, 8, 11)	444
	b) Torba hüküm (m. 12)	445
	2. Doçentlik Sınav Yönetmeliği	446
	3. Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği	446
III.	İntihal ve Yapıtları	447
	1. Bir Haksız Fiil Olarak İntihal Eylemi	447
	a) Kavram	447
	b) İktibas serbestisi	448

aa) İktibasın ölçüsü (İktibasın esasa ilişkin şartı)	449
bb) Kaynak gösterme (İktibasın şekle ilişkin şartı)	449
c) İntihal kavramının değerlendirilmesi	450
2. İntihal Eylemine Uygulanacak Yaptırımlar	451
a) Cezaî yaptırımlar	451
b) Hukukî yaptırımlar	452
c) İdarî yaptırımlar	453
aa) Yükseköğretim Kurumları Yönetici, Öğretim Elemanı ve Memurları Disiplin Yönetmeliği	453
bb) Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği	453
cc) Doçentlik Sınav Yönetmeliği	453
dd) Türkiye Adalet Akademisi Uzmanlık Programı Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği	454

MAKALE 43

YENİ TÜRK TİCARET KANUNUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLERE TOPLU BİR BAKIŞ

(*Regesta Ticaret Hukuku Dergisi*, 2012/3, s. 1-8)

455-463

MAKALE 44

ZAMANAŞIMINA UĞRAYAN KÂR PAYI ALACAĞI KONUSUNDAKİ ÖZEL DÜZENLEME

(*İÜHFM 2013*, Prof. Dr. Ersin Çamoğlu'na Armağan,
C. LXXI, S. 2, s. 205-223 – Araş. Gör. M. Halil Çonkar ile birlikte)

465-492

I. Giriş	465
II. Anayasa Mahkemesinin 18.02.1965 Tarih ve 1964-47/8 Sayılı Kararı	466
1. İptal Talebinin ve Anayasa Mahkemesi Kararının Özeti	466
2. Anayasa Mahkemesinin 18.02.1965 Tarihli Kararındaki Tespitlerin Değerlendirilmesi	468

III.	2308 Sayılı Kanunun Anayasa'ya Aykırılığı Sorunu	473
	1. Genel Olarak (Temel Hakların Sınırlandırılmasının Sınırı ve Özellikle Ölçülülük İlkesi)	473
	2. 2308 Sayılı Kanunun Birinci Maddesinin Değerlendirilmesi	477
	a) Kamu yararı bakımından	477
	b) Ölçülülük ilkesi bakımından	480
	3. 2308 Sayılı Kanunun İkinci Maddesinin Değerlendirilmesi	481
	a) Gereklilik alt ilkesi bakımından	483
	b) Orantılılık alt ilkesi bakımından	485
IV.	2308 Sayılı Kanunun Özel Hukuk Teorisi Açısından Değerlendirilmesi	487
	1. Eksik Borç Kavramı ve Hükümleri	487
	2. Zamanaşımı Kavramı ve Borcun Zamanaşımına Uğramasının Malvarlığı Üzerindeki Etkisi	489
	3. 2308 Sayılı Kanunun Benimsediği Yaklaşımın Benzer Düzenlemelerle Karşılaştırılması ve Eleştirisi	490
V.	Sonuç	491

MAKALE 45

**YENİ TÜRK TİCARET KANUNUNUN
GENEL OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ
VE BAŞLANGIÇ HÜKÜMLERİ**

*(Erzincan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 2012,
Yürürlüğünün Birinci Yılında 6102 Sayılı Yeni Türk Ticaret Kanunu
[12-13 Nisan 2013], C. XVI, S. 3-4, s. 1-29)*

493-526

I.	Türk Ticaret Kanununun Kabulüne Kadar Geçirdiği Aşamalar	495
	1. Komisyon Aşaması (1999-2005)	495
	2. TBMM Aşaması (2005-2011)	496
	3. Redaksiyon ve Yayın Aşaması	499
II.	Türk Ticaret Kanununda Yapılan Değişiklikler	500
	1. Tek Maddelik Değişiklikler	501
	2. 6335 Sayılı Kanun	501
III.	Türk Ticaret Kanunu Hakkında Genel Tespitler	505
	1. Madde Sayısı	505

2. Kitap Sayısı ve Sistematik	505
3. Değişikliklerin Kapsamı	506
4. Kaynaklar	507
5. Dil, İfade ve Terminoloji	508
6. Gereççeler	510
7. Bazı Ön Tespitler	512
IV. Başlangıç Hükümleri (TK 1-10; eTK 1-10)	518
1. Ticari Davalar ve Delilleri (TK 4-5)	518
a) Genel olarak (TK 4)	518
b) Ticari davaların görüleceği mahkemeler (TK 5)	520
2. Teselsül Karinesi (TK 7)	522
3. Ticari İşlerde Faiz (TK 8-10)	523
a) Oran serbestisi ve bileşik faizin şartları (TK 8)	523
b) Uygulanacak hükümler (TK 9)	525

MAKALE 46

ANONİM ŞİRKETLERE İLİŞKİN HÜKÜMLERDE BENİMSENEN BAZI AĞIRLAŞTIRILMIŞ NİSAPLAR BİLİNÇLİ BİR TERCİHİN ÜRÜNÜ MÜ?

*(Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü
60. Yıl Armağanı, Ankara 2015, s. 95-138)*

	527-564
I. Sorunun Takdimi	527
II. Nisaplara İlişkin eTK ve TK Arasındaki Önemli Farklılık	528
1. eTK Dönemi	528
2. TK Dönemi	530
3. Ara Sonuç: Nisapların Önemli Oranda Ağırlaştırıldığı	532
III. Bu Farklılığın Gereççesine Yönelik Araştırmanın Sonucu	535
1. Ön-Tasarıdaki Düzenleme	536
a) Esas sözleşme değişikliklerine ilişkin yeni nisap tercihi	536
b) Bu tercihe yöneltelen eleştiriler	537
2. Son-Tasarıdaki Düzenleme	540
3. Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği ve Yasalaşan Metin	543
IV. Mukayeseli Hukuk Açısından Kısa Bir Karşılaştırma	545
1. İsviçre Hukuku	545

2. Alman Hukuku	547
3. Türk Hukuku Yönünden Değerlendirme	550
a) Genel olarak	550
b) Gündeme gelen ve çözümü gereken yeni bir sorun	552
c) Nisabın devam eden toplantılarda da aranmasının yerindeligi sorunu	558
V. Son Söz	559
➤ Ek/Karşılaştırmalı Tablo: TK 421 ve bağlantılı hükümlerin yasalaşma serüveni	560

MAKALE 47

ÇATIŞAN VE YARIŞAN KARARLAR

*(Yürürlüğünün 5. Yılında ve Yargıtay Kararları Işığında
Türk Ticaret Kanunu Sempozyumu (20 Ekim 2017),
Tebliğler ve Tartışmalar, İstanbul 2018, s. 177-192)*

	565-581
I. Konunun Seçilme Gerekçesi	565
II. Çatışan ve Yarışan Karar Kavramları	566
III. Çatışan Kararlar	567
1. Avalde Eşin Rızası	567
2. Sebepsiz Zenginleşme Davası	570
3. Resmî/Özel Belgede Sahtecilik Suçu	571
4. Kooperatifin Tacir Sıfatı	572
IV. Yarışan Kararlar	575
1. Kambiyo Senetlerinde İfa Yeri	575
2. Kambiyo Senetleri – Yazı/Rakam Farkı	576
3. İleri Düzenlenme Tarihli Çek – İhtiyati Haciz	578
4. Senet Metni Kavramı	579
V. Sonuç	580
➤ Prof. Dr. Abuzer Kendigelen'in Bilimsel Yayınlarının Listesi	583-591